

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы
муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе
«Борнаш урта гомуми белем бирү мәктәбе»

Г.Ахунов «Беренче укытучым»

Әдәби уку дәрес эшкәртмәсе
2 нче сыйныф, УМК “Перспектив башлангыч мәктәп”

Шәйхетдинова Алсу Рифкәт кызы,
башлангыч сыйныф укытучысы

Максат: укучыларны Г.Ахуновның “Беренче укытучым” әсәре белән таныштыру, укучыларда укытучы шәхесе һәм хезмәтенә карата хөрмәт хисләре тәрбияләү.

Универсаль уку гамәлләрен (УУГ) формалаштыру:

Предметлы: эчтәлекне аңлы рәвештә кабул итү; аңлап, дәрәс һәм сәнгатьле уку.

Шәхсиятле: укытучы шәхесе һәм хезмәтенә карата хөрмәт; әдәби уку дәрәсенә уңай караш; әдәби әсәр геройларының гамәлләрен эмоциональ кабул итү.

Регулятив: уку мәсьәләсен кабул итү һәм укытучы күрсәтмәсенә иярү; үтәлә торган биремнәрнең максатын һәм мәгънәсен аңлау.

Танып-белү: сөйләмдә ориентлаша белү, жөмләнең башын һәм ахырын табу;

Коммуникатив: күршен белән фикерләшү; үзенең кичерешләрен ачык жиккерү өчен тиешле сөйләм чараларын куллану.

Жиһазлау: Компьютер, мультимедия, карточкалар, смайликлар.

Материал: Ягъфәрова Р.Х. Уку китабы: татар телендә башл.гомуми белем бирү мәкт. 2 нче

с-фы өчен д-лек:2 кис.: 1 нче кис./Р.Х.Ягъфәрова, Р.И.Раскулова-Казан: Татар. кит. нәшр., 2012.-103 б.: рәс. б-н.

Дәрәс барышы

I. Оештыру өлеше. Уңай эмоциональ халәт тудыру.

–Барыгызгы да хәерле иртә! Елмаеп, күтәрәнке күңел белән дәрәсебезне башлыйбыз.

II. Сөйләм күнекмәсе.

Магнитофон язмасында “Укытучыма” жырын (Э. Мәминова сүзләре, И. Хисамов көе) тыңлау.

2 нче слайд (Жыр тексты) Шигырьдән өзекне уку. Әлеге шигырьдә сүз кем турында бара?

Хәтерлим мин, әле бүгенгедәй,

Сентябрьнең бере жиккәнән.

Хәтерлим мин, әле бүгенгедәй,

Укытучы апам көткәнен.

-Әлеге шигырь юлларын сәнгатьле итеп укыйк.

III. Белемнәрне актуальләштерү. Дәрәскә максат кую.

-Укучылар, без нинди бүлекне башладык әле. Әлеге бүлектә нинди әсәрләр белән танышабыз?(1 нче сентябрь –Белем көне)

-Ә без белемне кайда алабыз һәм безгә кем бирә әлеге белемне?

-Балалар, кем соң ул укытучы? Укытучы нинди сыйфатларга ия? (Укучылар фикере тыңлана)

- Димәк ,бүгенге дәрәстә кем турында сөйләшәбез икән? Дәрәскә нинди максат куясыз?

IV. Дәрәс темасы буенча әш.

1. Беренче укытучы турында әңгәмә.

Татар теленең аңлатмалы сүзлегендә укытучы – мәктәптә, уку йортларында белем бирүче, нинди дә булса фән алып баручы дигән аңлатма бирелә.

- Укучылар, безнең барыбызның да хәрәф танырга, укырга, язарга өйрәткән беренче укытучысы бар. Беренче укытучы һәркемнең күңелендә, якты истәлек булып, гомер буе саклана. Еллар үтсә дә, без аны хөрмәт белән искә алабыз. Әйдәгез, сез дә беренче тапкыр мәктәпкә килгән вакытыгызны искә төшерегез әле.

2. Дәрәслек белән әш.

Г.Ахунов турында кыскача мәгълүмат бирү.(Слайдта)

-Дәрәслекнең 7 нче битендәге Г.Ахуновның әсәр исемен укыгыз әле. 8 нче биттәге рәсемне дә игътибар белән карыйк. Әсәрдә нәрсә турында сүз бара чагын формалаштырып карагыз әле.

(Укучылар фикере тыңлана).

-Ә хәзер әсәр белән танышыйк. Фаразларыгызны текстның әчтәлеге белән чагыштырыгыз.

3. Әсәрне чиратлап уку.

- Әсәр сездә нинди тәәсирләр калдырды? Сездең өчен нәрсә кызыклы булды?

Ял минуты

4. Дәрәслек белән эшне дәвам итү.

- Укучылар, гаделлек сүзен ничек аңлайсыз? Мисал китереп аңлатыгыз әле.
- Гаделлек- 1) дәрәслек, хаклык; 2)гадел булу, тугрылыклы булу.
- Укучылар, әсәр ни өчен “Беренче укытучым” дип атала?
- Беренче укытучының исеме кем?
- Кыш көне яшелчәлә кайнар аш ашыйсы килгән кеше нәрсәләр үстерә?
- Эш турында нинди әйтем бар?
- Укытучы балаларны нинди булырга өйрәтә? Шуларны укып күрсәтегез әле. (Эш дәфтәрләренә шуларны язып кую)
- Кечкенә Гариф ни өчен бик тырышып укый?
- Ул кемгә оят китермәс өчен тырыша?
- -Укытучы моны ничек бәяли?
- Укучыга Зәки абый бүләге ни өчен бик кадерле?

V. Ныгыту.

- Балалар, безгә мәктәптә белем алырга нинди предметлар ярдәмгә килә? Хәзер мин сезгә табышмаклар укыйм, ә сез җавапларын дәфтәрләргә языгыз.

1.Коймасы юк, бинасы юк,

Ике капка, кат-кат ишек:

Кергән саен күпне беләм,-

Миңа шулай, сиңа ничек?

(Кутан)

2. Үзе йөзә – чылбыр тезә.

(Каләм).

3. Кара кыр буйлап ак куян чаба.

(Кара такта, акбур)

4. Озын, юка, төп-төз ул,

Билгели ул иң төз юл:

Юллары озынлыгын

Беләм санап сызыгын.

(Линейка)

2. “Мәкальне жый”уены. (Төркемнәрдә эш)

- Ә хәзер укучылар, төркемнәрдә эшләп алыгыз. Беләм турында мәкальләргә жыйнак кирәк. Үзегезгә ошаган бер мәкальне дәфтәргә дә язып куягыз.

1. Жиде йортның телен бел,

Жиде төрле беләм бел.

2. Гыйлем алу — инә белән кое казу.

3. Китап — беләм чишмәсе.

4. Кояш жирне яктырта, уку мине.

5. Уйна да көл, әмма сабагыңны бел.

6. Укусыз белем юк,

Белемсез көнең юк.

VI. Рефлексия.

1. Дәрестә нинди уку мәсьәләсе чиштек?

2. Нәрсәләр белдегез?

3. Үзбәя.

VII. Өйгә эш бирү.

Беренче укутучың турында 4-5 жөмлә язып килергә.

-Дәрестә актив катнашуыгыз өчен рәхмәт!